

INITIATIVE PRIVIND NUMERARUL IN SECA

Constanta Trif
Director Directia Operatiuni

Forumul National SEPA, editia a VI-a, 15 noiembrie 2012

- 3 ianuarie 2002=Introducerea bancnotelor si monedelor EURO si constituirea Zonei Euro
 - In prezent **Zona Euro (=Euroland)** este formata din 17 state membre UE participante la Euro: Austria, Belgia, Cipru, Estonia, Finlanda, Franta, Germania, Grecia, Irlanda, Italia, Luxemburg, Malta, Olanda, Portugalia, Slovacia si Spania.
 - **Cu acordul UE**, utilizeaza moneda Euro: Andorra, Monaco, San Marino si Vatican desi nu sunt oficial membri Euro si nici membri UE.
 - **Fara a avea acordul UE**, utilizeaza moneda Euro: Kosovo si Muntenegro.
-

- Valoarea bancnotelor Euro in circulatie a crescut de la 221 miliarde Euro in 2002 la cca. 1000 miliarde Euro in prezent.
 - Valoarea monedelor Euro in circulatie a crescut de la 12 miliarde Euro in 2002 la cca. 25 miliarde Euro in prezent.
 - Anual au loc circa 400 miliarde de plati in cash in moneda Euro.
-

Lipsa masurilor armonizate, a abordarilor comune si a celor mai bune practici au condus la cresterea continua a costurilor de procesare a cash-ului si au creat ineficienta in Zona Euro.

De ex. in 2008 costul total de distribuire, manevrare, procesare, recirculare si acceptare a platilor in numerar a fost de 84 miliarde Euro (echivalentul a 0,60% din produsul intern brut cumulat al tarilor din zona Euro, dublu fata de costul similar al monedei americane in SUA).

Country	Cash	Cheques	Cards	Direct debits	Credi transfers	Other (e-money)	Overall
Denmark	34,85	0.43	44.03	7.90	12.79	0.00	100.00
Estonia	48,88	0.00	29.29	3.52	18.31	0.00	100.00
Finland	38,82	0.02	31.30	2.92	26.88	0.05	100.00
Greece	94,99	0.70	2.28	0.39	1.51	0.13	100.00
Hungary	76,10	NA	5.20	1.92	16.40	0.38	100.00
Ireland	66,39	4.94	15.70	5.39	7.57	0.00	100.00
Italy	82,66	1.47	6.45	2.52	5.28	1.62	100.00
Latvia	77,25	0.00	9.85	0.46	11.97	0.47	100.00
Nederlands	47,73	NA	21.56	13.26	15.60	1.85	100.00
Portugal	60,65	3.51	25.96	5.40	4.40	0.07	100.00
Romania	94,88	0.16	1.54	0.06	3.35	0.00	100.00
Spain	77,86	0.45	8.45	9.69	3.22	0.33	100.00
Sweden	26,64	0.02	39.63	6.21	23.40	4.10	100.00
Sample country Weighted average	69,12	0.95	14.63	5.99	8.49	1.11	100.00
EU27 Weighted average	64,57	2.50	13.51	8.74	9.63	1.06	100.00

In conformitate cu studiul realizat de Banca Centrala Europeana, pe un esantion de 13 state din cadrul UE (printre care si Romania) publicat in septembrie 2012, referitor la costul social si privat al instrumentelor de plata, rezulta ca in medie, cash-ul este in continuare cel mai utilizat instrument de plata.

69,12% din volumul platilor efectuate in tarile care au constituit esantionul sunt in cash, inregistrand variatii destul de mari intre state, astfel un nivel relativ redus se constata in Suedia (26,64%) si un nivel foarte ridicat se inregistreaza in Grecia si Romania (94,9%)

- **Consiliul European al Platilor este un organism de coordonare si decizie al industriei bancare europene in domeniul platilor.**
 - **In 2004 a infiintat in structura sa Grupul de lucru pentru numerar care a elaborat cadrul SECA (= Single Euro Cash Area) avand ca obiectiv dezvoltarea unui set comun de reguli, standarde si modele privind cele mai bune practici pentru distributia si recircularea numerarului euro, in Zona Euro, in scopul reducerii volumului de cash in circulatie si reducerii costurilor de circulatie a cash-ului.**
 - **Cadrul SECA acopera spatiul geografic al Zonei Euro, dar are efecte colaterale si in statele non-euro, motiv pentru care acestea au fost invitate sa participe la discutiile purtate la nivelul industriei bancare.**
 - **In realizarea obiectivelor sale, Grupul de lucru pentru numerar din cadrul EPC pastreaza un dialog permanent cu Banca Centrala Europeana, Comisia Europeana si Comitetul de Bancnote al Sistemului European al Bancilor Centrale.**
-

In esenta, SECA are rolul de a sprijini principalul scop al initiativei SEPA, respectiv stimularea consumatorilor si a comerciantilor de a migra de la utilizarea cash-ului la instrumentele electronice de plata.

Directiile principale de armonizare in cadrul SECA se refera la:

- importanta cruciala si totodata obligatia bancilor de a pune in circulatie numai numerar authentic si de calitate;
 - necesitatea informarii si educarii clientilor asupra costurilor si riscurilor utilizarii cash-ului;
 - necesitatea de actiuni coordonate in lupta impotriva contrafacerilor si protectia EURO.
 - identificarea celor mai bune practici de circulatie a numerarului;
 - identificarea cailor de reducere a costului social de utilizare a cash-ului.
-

Standardele livrate pana in prezent sub forma Deciziilor si recomandarii BCE si Regulamente ale Comisiei Europene, ale Consiliului si Parlamentului European se refera la:

- cerinte de securitate comune, inclusiv standarde pentru sisteme de neutralizare a bancnotelor;
- standarde comune de impachetare si etichetare;
- criteriile comune de sortare a bancnotelor si monedelor in corespunzatoare/ necorespunzatoare;
- proceduri comune de autentificare a bancnotelor si monedelor si detectia contrafacerii si a bancnotelor patate cu fum sau vopsea (folosind tehnologia IBNS);
- politica comuna pentru comisioanele tranzactiilor cu numerar la ghiseele bancilor centrale nationale;
- abordarea comuna privind regulile orelor de functionare si regulile de debitare si creditare pentru serviciile de numerar la ghisele bancilor centrale nationale
- termeni de referinta comuni pentru utilizarea echipamentelor de procesare a numerarului.

Agenda de lucru a Grupului de Lucru pentru Numerar cuprinde:

1. Determinarea impactului operational si de cost pe care il implica emisiunea in trim II 2013 a celei de-a doua serii a bancnotei de 5 Euro avand design nou si cuprinzand noi caracteristici de securitate, ceea ce impune adaptari ale echipamentelor de procesare.
 - Referitor la acest aspect, BCE va efectua informarea oficiala a publicului pe site-ul propriu in luna ianuarie 2013.
 - Calendarul lansarii celei de-a doua serie de bancnote EURO prevede emiterea unei cupiuri in fiecare an, astfel urmeaza in 2014 lansarea seriei a doua a bancnotei de 10 Euro, in 2015 lansarea bancnotei de 20 Euro etc.
 - De mentionat ca cele doua serii de bancnote vor circula in paralel o perioada care nu a fost inca comunicata, iar perioada de rascumparare va fi nelimitata.
-

2. Monitorizarea evaluarii efectuate de Comisia Europeana a impactului continuarii emiterii monedelor de 1 si 2 Euro centi si implicatiile asupra activitatii cu numerar a unei eventuale decizii de sistare a celor doua monede.
 3. Dezvoltarea de strategii pentru stimularea migrarii utilizatorilor de cash catre instrumentele electronice de plata.
 4. Cooptarea la dialog a factorilor responsabili: ATMIA (=ATM Industry Association) si EURICPA (=Euro Intelligence Cash Protection Association) in vederea promovarii conceptului de standarde pentru casetele ATM si casetele de transport numerar.
-